

a gyermek nem kicsinyített felnőtt, hogy gondolkodásának, világfelfogásának egész szerkezete és tartalma sajátosan más, mint a felnőtteké; így tehát, a felnőttek élményeit, mentalitását a gyermeki lélekbe vetíteni még alanyi megjegyzések alakjában sem ajánlatos. E tekintetben a címben írt két napló közül Tari Imréné feljegyzései figyelemreméltóbbak, mint a filozófus Böhm Károlynak helytel-közzel logizáló hajlamot eláruló jegyzetei. Tari Imréné sorai közül folytonosan felénk hangzik a saját magyarázataiban nem túlságosan bizó, de derűs lelkületű és gyermekét nagy, belelő szeretettel szemlélő anyának szerénysége saját nézeteivel szemben. Örvendetes dolog, hogy e két napló megjelenit; biztatásul szolgálhatnak a gyermekekkel foglalkozó, tudományosan képzett szülőknek hasonló megfigyelések összegyűjtésére, mert mint mondottuk, ők vannak leginkább arra hivatva, hogy a tudomány rendszerezőinek igazi „ősanyagot” szolgáltatassanak a gyermektanulmányban.

Várkonyi Hildebrand.

Dr. Kempelen Attila: Az ifjúság lélektanának alapvázlata. Művelt szülőknek, nevelőknek, kutatóknak. Budapest, 1928. Pfeifer Ferdinánd. (N. 8-r., 100 l.)

Szerzőnk munkájának bevezetésében általános pszichológiai tájékoztatást nyújt. Röviden érinti a természettudományos és a strukturális pszichológia főbb jellemző vonásait, a pszichológia módszerének kérdését. Azután ismerteti saját anyaggyűjtését. Az esztergomi reáliskola és a gimnázium növendékein végzett figyelemvizsgálatokat, ennek módszerét és eredményeit adja, továbbá a rendelkezésére álló ifjúsági naplókat ismerteti táblázatosan. Azután az ifjúság lelkének struktúráját és fejlődésének szakaszait tárgyalja. A pubertásra vonatkozólag főképen Freud, Adler és Jung álláspontjával foglalkozik. A következő fejezet az ifjúság tipológiája. A szerző a legrégibb, a Galenus—Hippokrates-féle négy temperamentumtól kezdve ismerteti a típusokat, főképen természetesen azokat, amelyek a serdülő ifjúra vonatkoznak. A Kretschmer, Binet, Kornis, Máday, Ribot, Dilthey, Jung, Jaspers, Spranger, Kerschensteiner által felállított általános típusok vázolása után áttér a speciálisan ifjúság-pszichológiai típusokra, amelyek közül Puschmann, W. Stern, Dehn, Bühler, Spranger stb. szerzőknek ifjúsági típusrajzait tárgyalja. A könyvnek második felét ifjúkori naplókából és serdülő ifjúnak önvallomásaiból vett szemelvények teszik ki.

Örömmel üdvözljük ezt a munkát, mert valóban nagy szükség van rá ezen a téren szegényes magyar irodalmunkban. A külföldön a gyermek-pszichológia óriási fejlődést mutat fel az utóbbi évtizedekben. Nemcsak mennyiség dolgában — az idevágó irodalom már szinte áttekinthetetlen —, hanem azáltal is, hogy módszer és rendszer tekintetében ez a fiatal tudományág izmossá, erőteljessé fejlődött. Legújában egyre-másra jelennek meg kiváló szakemberek tollából az ifjúság pszichológiájáról szóló munkák. Nem állítható ugyan, hogy nálunk e téren nem történik semmi, de bizony más tudományszakokhoz viszonyítva nagyon kevés.

A szerző nagyon sok anyagot ölelt fel, — talán éppen ez a hibája. Az egyes fejezetek elszigetelten állanak egymás mellett, nincsenek szervesen egymásba kapcsolva. Az ifjúság lelki struktúrájáról és a tipológiáról szóló fejezetek rövid, szinte kivonatosszerű ismertetései a kérdés eddigi irodalmának. Mellette elhelyezve találjuk a szerző anyaggyűjtését, anélkül azonban, hogy ezt bekapcsolná a tárgyalásba. Mindössze itt-ott tesz némi észrevételt a naplójegyzetek egyik-másik részletére vonatkozólag.

A könyvecske elég jó bevezető mindazoknak, akik tájékozódni akarnak az ifjúságlélektan főbb kérdéseiről. Nyelve elég világos, bár a túlságosan összepréselt anyaghalmoz kissé nehézkessé teszi a könyvet. Néha — talán ugyanezen okból — nem eléggé szabatos. Pl. „Mert a testi folyamatok nem alkotják, csak kiváltják a lelkiket“ (7. l.). Ez ellen az állítás ellen több kifogást lehetne felhozni.

A szerző az egyes fejezetek végén a kérdés irodalmára vonatkozó jegyzéket is közöl, amivel szintén elősegíti az érdeklődők tájékoztatását. B. C.

Moravek Endre dr.: A magyar klasszika-filológiai irodalom bibliográfiája 1901—1925. Budapest, 1930. Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. (N. S-r. XII+162 l.) — Ára 14 pengő.

Az Országos Könyvforgalmi és Bibliográfiai Központ *A magyar tudományos irodalom bibliográfiája 1901—1925* címmel megindított kiadványsorozatának ez újabb kötete nélkülözhetetlen segédeszközt nyújt mindazok számára, akiket a hazai klasszika-filológia tudományos, népszerűsítő és pedagógiai irányú szakirodalmára közelebbről érdekel. Összeállítására annál nagyobb szükség volt, mert a magyar filológiai irodalomnak az Egyetemes Philológiai Közlönyben Hellebrant Árpád szerkesztésében évről-évre megjelenő bibliográfiái összegezése az 1918. évvel megszakadt.

Moravek Endre nagy gondnal és körültekintéssel készült munkája a klasszika-filológia körét a legszélesebb művelődéstörténeti alapon szabja meg, sőt a címben jelzett területet még ki is szélesíti, minthogy bibliográfiája a közép- és úgörgög, illetve latin filológia körét is felöleli. Az anyag felosztása a klasszika-filológia hagyományos diszciplinái alapján történik s könnyen áttekinthető rendszerezést ad. A szerző előszavában nagyon helyesen hangsúlyozza, hogy az újabb klasszika-filológiai nemzedék zöme „hazai szempontú klasszika-filológiát hirdet“, ami a feldolgozott 25 év termésében — kiváltképpen archeológiai téren — erőteljesen kifejezésre is jut. Klasszika-filológiánk önálló tudományos igényekkel fellépő termékei a legkülönbözőbb területeken mozognak és a legkülönbözőbb irányok képviselői: generációkat összefűző, tervszerű, céltudatos munka csak a magyar érdekű területen mutatkozik (a magyar történet görög és latin forrásainak feldolgozása, Pannónia- és Dácia-kutatás, középkori latin irodalmunk, a magyarországi humanizmus). Éppen ezért talán célszerű lett volna, ha a szerző nemcsak *A magyarországi humanizmus történetét* különítette volna el — melyet II. függeléként csatolt művéhez —; hanem a görög és latin tanulmányok egész magyar érdekű területére vonatkozó